

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэрлэн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2023/27/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Чойбалсан хот
2023 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул
Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn
Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа
Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Одхүү
Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....
 - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан.....
 - 4.1 Ерөнхий зүйл
 - 4.2 Материаллаг байдал
 - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
 - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
 - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
 - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2023.02.24 № 305

танай _____ -ны № _____ -т

ХЭРЛЭН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
А.НАРАНЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэрлэн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэрлэн сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор санхүүгийн сахилга батыг мөрдөж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлгэн байдлыг хязгаарлах бодлогыг баримтлан ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Хэрлэн сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилго, 28 зорилтын хүрээнд 153 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн үнэлгээний төлөвлөгөөг аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 85.4 хувиар дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

011020275

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	278,044,093.84	224,935,351.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	278,044,093.84	224,935,351.00
354	Хангамжийн материал	215,585,935.00	190,387,351.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,698,400.00	1,937,400.00
35420	Аж ахуйн материал	66,127,078.00	30,094,688.00
35450	Барилгын засварын материал	2,929,000.00	2,929,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	143,831,457.00	155,426,263.00
35600	Мал амьтад	62,458,158.84	34,548,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	9,539,235,204.78	11,555,728,845.81
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	9,539,235,204.78	11,555,728,845.81
392	Биет хөрөнгө	9,231,014,174.72	11,268,415,025.12
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,586,461,048.91	2,876,903,774.91
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(394,882,040.42)	(476,253,195.59)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	82,781,800.00	42,838,658.39
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(81,950,199.96)	(25,713,999.95)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	308,569,126.00	372,510,729.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(148,369,266.49)	(187,504,972.04)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	188,597,202.13	177,828,702.13
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(99,620,332.72)	(114,075,188.07)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,539,623,387.30	5,067,215,767.30
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,026,365,524.69)	(1,310,018,603.14)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,619,542,469.00	1,624,542,469.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,012,281,147.00	4,958,127,007.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,355,654,641.34)	(1,737,986,123.82)
393	Биет бус хөрөнгө	308,221,030.06	287,313,820.69
39301	Програм хангамж	2,452,200.00	3,952,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,533,167.69)	(2,070,977.59)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	446,343,995.00	446,343,995.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(139,041,997.25)	(160,911,396.72)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,817,279,298.62	11,780,664,196.81
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,817,279,298.62	11,780,664,196.81
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,817,279,298.62	11,780,664,196.81
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,217,545,201.36	2,217,545,201.36
51101	Өмч: - төрийн	2,217,545,201.36	2,217,545,201.36
512	Хуримтлагдсан үр дүн	7,250,965,454.49	9,214,350,352.68
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,250,965,454.49	7,250,965,454.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,963,384,898.19
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	348,768,642.77	348,768,642.77
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,817,279,298.62	11,780,664,196.81

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,128,758,499.00	5,258,905,151.39
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,542,150,305.00	3,383,687,762.39
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,880,000.00	5,320,000.00
120005	Түрээсийн орлого	5,880,000.00	5,320,000.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1,536,270,305.00	3,378,367,762.39
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого- Үндсэн хөрөнгө	1,398,623,537.00	3,173,135,389.39
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	137,646,768.00	205,232,373.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,586,608,194.00	1,875,217,389.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	116,426,694.00	133,456,525.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив,	5,000,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	87,400,000.00	87,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,723,718.00	14,803,750.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,302,976.00	30,752,775.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,470,181,500.00	1,741,760,864.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт	1,470,181,500.00	1,741,760,864.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,445,049,015.92	3,116,608,280.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,445,049,015.92	3,116,608,280.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,432,607,052.03	3,032,137,861.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	852,604,980.11	855,865,895.21
210101	Үндсэн цалин	760,065,980.11	541,406,061.61
210102	Нэмэгдэл	-	144,519,054.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	639,000.00	35,994,000.00
210104	Урамшуулал	86,400,000.00	133,946,779.60
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,500,000.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,784,000.00	96,411,731.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,107,600.00	65,336,227.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,135,500.00	6,614,113.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,668,700.00	7,583,352.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,533,700.00	1,534,794.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,338,500.00	15,343,243.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,294,148.00	54,399,780.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,351,836.00	18,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	36,851,455.00	25,538,265.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,090,857.00	10,361,515.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,437,766.00	39,104,949.00
210401	Бичиг хэрэг	9,946,077.00	12,866,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,860,000.00	8,836,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,764,119.00	6,960,629.00
210404	Ном, хэвлэл	-	33,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,867,570.00	10,409,020.00
2105	Нормативт зардал	990,360.00	271,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	990,360.00	271,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	83,262,395.00	86,125,668.00
210604	Урсгал засвар	83,262,395.00	86,125,668.00
2107	Томилолт, зочны зардал	136,800.00	733,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	136,800.00	733,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,311,800.00	12,750,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,311,800.00	12,750,000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,293,784,802.92	1,886,475,637.94
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	470,269,295.50	869,243,761.84
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	1,650,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	823,515,507.42	1,015,581,876.10
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,441,963.89	84,470,419.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,997,500.00	41,923,308.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	18,720,264.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,238,044.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,997,500.00	8,965,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,444,463.89	42,547,111.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,444,463.89	42,547,111.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	683,709,483.08	2,142,296,870.45
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	968,772,692.60	178,911,972.26
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	968,772,692.60	178,911,972.26
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(968,772,692.60)	(178,911,972.26)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(285,063,209.52)	1,963,384,898.19

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,592,488,194.00	1,880,537,389.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,880,000.00	5,320,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,880,000.00	5,320,000.00
120005	Түрээсийн орлого	5,880,000.00	5,320,000.00
141001	Гадаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	1,586,608,194.00	1,875,217,389.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	116,426,694.00	133,456,525.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	87,400,000.00	87,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,723,718.00	14,803,750.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,302,976.00	30,752,775.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,470,181,500.00	1,741,760,864.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,470,181,500.00	1,741,760,864.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,592,488,194.00	1,880,537,389.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,592,488,194.00	1,880,537,389.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,580,046,230.11	1,796,066,969.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	852,604,980.11	855,865,895.21
210101	Үндсэн цалин	760,065,980.11	541,406,061.61
210102	Нэмэгдэл	-	144,519,054.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	639,000.00	35,994,000.00
210104	Урамшуулал	86,400,000.00	133,946,779.60
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,500,000.00	

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,784,000.00	96,411,731.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,107,600.00	65,336,227.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,135,500.00	6,614,113.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,668,700.00	7,583,352.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,533,700.00	1,534,794.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,338,500.00	15,343,243.96
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,274,438.00	56,102,580.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,332,126.00	18,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	36,851,455.00	27,241,065.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,090,857.00	10,361,515.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,504,935.00	32,580,403.00
210401	Бичиг хэрэг	8,013,177.00	11,859,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,860,000.00	8,836,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,764,119.00	6,960,629.00
210404	Ном, хэвлэл	622,100.00	143,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,245,539.00	4,781,474.00
2105	Нормативт зардал	2,500,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,500,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	56,694,600.00	92,147,825.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	35,532,100.00
210602	Тавилга	15,000,000.00	
210604	Урсгал засвар	41,694,600.00	56,615,725.00
2107	Томилолт, зочны зардал	136,800.00	733,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	136,800.00	733,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,406,800.00	14,250,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,406,800.00	14,250,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	469,139,677.00	647,975,335.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	469,139,677.00	646,325,335.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	1,650,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,441,963.89	84,470,419.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,997,500.00	41,923,308.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	18,720,264.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,238,044.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,997,500.00	8,965,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,444,463.89	42,547,111.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,444,463.89	42,547,111.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-	-
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	-
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	7,250,965,454.49	0.00	9,817,279,298.62
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	7,250,965,454.49	0.00	9,817,279,298.62
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн					0.00
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	7,250,965,454.49	0.00	9,817,279,298.62
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	7,250,965,454.49	0.00	9,817,279,298.62
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	7,250,965,454.49	0.00	9,817,279,298.62
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,963,384,898.19	0.00	1,963,384,898.19
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,217,545,201.36	348,768,642.77	9,214,350,352.68	0.00	11,780,664,196.81

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,771,240,900.00	1,715,541,252.81
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,771,240,900.00	1,715,541,252.81
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,728,573,700.00	1,676,667,944.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	789,142,000.00	769,465,895.21
210101	Үндсэн цалин	585,606,000.00	541,406,061.61
210102	Нэмэгдэл	165,916,000.00	144,519,054.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,620,000.00	35,994,000.00
210104	Урамшуулал	-	47,546,779.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	98,642,600.00	96,411,731.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,076,800.00	65,336,227.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,313,100.00	6,614,113.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,891,000.00	7,583,352.38
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,578,800.00	1,534,794.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,782,900.00	15,343,243.96

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,100,000.00	53,100,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,500,000.00	18,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	25,000,000.00	24,238,485.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,600,000.00	10,361,515.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,444,600.00	32,037,903.00
210401	Бичиг хэрэг	10,962,500.00	11,316,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,600,000.00	8,836,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,800,000.00	6,960,629.00
210404	Ном, хэвлэл	258,100.00	143,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,824,000.00	4,781,474.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	79,565,600.00	79,557,630.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	35,532,100.00	35,532,100.00
210604	Урсгал засвар	44,033,500.00	44,025,530.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,200,000.00	733,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,200,000.00	733,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,200,000.00	8,900,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,200,000.00	8,900,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	663,278,900.00	636,461,585.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	661,278,900.00	634,811,585.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,000,000.00	1,650,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	42,667,200.00	38,873,308.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,667,200.00	38,873,308.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,720,300.00	18,720,264.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	17,946,900.00	14,238,044.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,000,000.00	5,915,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,771,240,900.00	1,715,541,252.81
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,765,920,900.00	1,710,221,252.81
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,765,920,900.00	1,710,221,252.81
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	5,320,000.00	5,320,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,320,000.00	5,320,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	0.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	65.00	65.00
620001	Удирдах ажилтан	5.00	5.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	41.00	41.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	14.00	14.00
620004	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	122,449,025.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	122,449,025.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	119,399,025.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	86,400,000.00
210104	Урамшуулал	86,400,000.00

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,002,580.00
210302	Түлш, халаалт	3,002,580.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	542,500.00
210401	Бичиг хэрэг	542,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,590,195.00
210604	Урсгал засвар	12,590,195.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,350,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,350,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,513,750.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,513,750.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,050,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,050,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,050,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	133,456,525.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	133,456,525.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	87,900,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,803,750.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	30,752,775.00
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 40.1 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулсан. Үүнд: малыг нас дэвшүүлэхдээ зардал бууруулсан, автомашин шилжүүлэн авахдаа байгуулсан элэгдэлтэй нь бүртгэсэн, үнэ төлбөргүй авсан бүртгэлгүй хөрөнгийг данс бүртгэлд тусгаагүй, урсгал засварын ажлыг бараа материалын данс бүртгэлд тусгасан зэрэг алдаа илэрсэн.

Аудитаар нийт 12.0 сая төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 12.0 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоохоор гүйцэтгэлийн шатанд шийдвэрлэж, Засаг даргын зөвлөх авч ажиллуулсантай холбоотой 11.3 сая төгрөгийн төлбөрийн актыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 22.1-д заасан “Төрийн аудитын байгууллага албан шаардлага, төлбөрийн актыг шалгагдагч этгээд болон эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдөж болзошгүй аудитад хамрагдагчид Захиргааны ерөнхий хуульд заасан журмаар мэдэгдэнэ” гэж заасны дагуу сонсох ажиллагаа явуулж, эрх ашиг нь хөндөгдөж буй этгээдээс тайлбар авлаа. Уг тайлбарт горим сорил хэрэгжүүлж, төсвөөс зарцуулсан зөвлөхийн цалинг дотоод аудитын нэгж барагдуулах нь оновчтой гэж үзэн холбогдох төлбөрийн актыг Санхүү, хяналт аудитын албыг хэрэгжүүлэхээр албан шаардлага болгон шийдвэрлэв.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.1 Төлбөрийн акт.

1. Төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авсан нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1 дэх "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно" 15.1.5 дахь "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

2.2 Албан шаардлага.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалин хөлс, тушаал, шийдвэртэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тамгын газар нь Засаг даргын зөвлөх авч ажиллуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 62.2, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2, 5 дугаар зүйлийн 5.4 дүгээр заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хуулиар хориглосон ажлын байрыг бий болгохгүй байх.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

/Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
малыг нас дэвшүүлэхдээ зардал бууруулж бичсэн	1	14.5	-	-	1	14.5	1	14.5	-	-	-	-
Автомашин шилжүүлэн авахдаа байгуулсан элэгдэлтэй нь бүртгэсэн	1	8.1			1	8.1	1	8.1				
Үнэ төлбөргүй авсан бүртгэлгүй хөрөнгийг тооллогоор илрүүлж данс бүртгэлд тусгуулсан.	1	7.5	1	7.5			1	7.5				
урсгал засварын ажлыг бараа материалын данс бүртгэлд тусгасан	1	10.0			1	10	1	10.0				
Дүн	4	40,1	1	7.5	3	32.6	4	40,1	-	-	--	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авсан	1	0.7	1	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Тамгын газар нь Засаг даргын зөвлөх авч ажиллуулсан	1	11.3			1	11.3	-	-	-	-	-	-
Дүн	2	12.0	1	0.7	1	11.3	-	-	0	0	--	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Зөрчил илрээгүй	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авсан	1	0.7	1	0.7	-	-	-	-
Тамгын газар нь Засаг даргын зөвлөх авч ажиллуулсан	1	11.3			1	11.3		
Дүн	2	12.0	1	0.7	1	11.3	-	-
Нийт дүн	2	12.0	1	0.7	1	11.3	-	-